

Kommuner, Regioner, KL, Danske Regioner, delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner samt socialtilsyn

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 4653

Doknr.
644105

Dato
21-12-2018

Vedr. ikrafttrædelse af reformen af indsatsen mod ungdomskriminalitet

Den 1. januar 2019 træder lov af 18. december 2018 om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om socialtilsyn og lov om røgfrie miljøer i kraft.

Loven udmønter sammen med lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet "Aftale om en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet – Alle handlinger har konsekvenser" af 29. juni 2018.

Loven gennemfører de initiativer i aftalen, der vedrører udvidet anvendelse af unge- og forældrepålæg, ensretning af indsatsen for anbragte kriminalitetstruede unge og styrkelse af sikkerheden på delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner. Nedenfor redegøres i overordnede træk for de ændringer, loven medfører.

Udvidet anvendelse af unge- og forældrepålæg

Det eksisterende ungepålæg skifter navn til et børne- og ungepålæg, som fremover også kommer til at omfatte børn på 10 og 11 år. Samtidig udvides børne- og ungepålægget samt forældrepålægget til alle sager, hvor unge mellem 10 og 17 år mistænkes eller sigtes for at have overtrådt straffeloven, lov om euforiserende stoffer, knivloven eller våbenloven.

Kravet om en forudgående børnefaglig undersøgelse ved forældrepålæg og visse børne- og ungepålæg fjernes for en hurtigere og mere effektiv anvendelse.

Loven indebærer, at kommunalbestyrelsen skal kunne pålægge barnet eller den unge at deltage i andre aktiviteter med genoprettende formål, herunder udføre samfundsnyttigt arbejde.

Overholder barnet eller den unge ikke et børne- og ungepålæg, skal kommunalbestyrelsen, når det vurderes relevant, straks underrette politiet og anmode om bistand til at fuldbyrde afgørelsen.

Ensretning af indsatsen for anbragte kriminalitetstruede unge

Med loven indføres en ny bestemmelse i serviceloven, der tydeliggør formålet med indsatsen på opholdssteder og døgninstitutioner. Samtidig får socialtilsynene adgang til, at indhente oplysninger fra ungekriminalforsorgen som led i varetagelsen af tilsynsopgaven.

Der indføres en pligt til at fastsætte en skriftlig husorden på delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner, herunder delvis lukkede og særligt sikrede afdelinger. Børne- og socialministeren får bemyndigelse til, efter forhandling med justitsministeren, at fastsætte nærmere regler om indholdet af husordenen.

Samtidig indføres der hjemmel til, at personalet på de omfattede institutionstyper ved et barn eller en ungs overtrædelse af husordenen kan fastsætte passende reaktioner, som efter omstændighederne f.eks. kan omfatte en advarsel, et forbud mod at deltage i bestemte aktiviteter, eller fratagelse af tv eller spillekonsol i en periode. Ved grovere eller gentagne overtrædelser af husorden vil kommunalbestyrelsen kunne træffe afgørelse om nedsættelse eller fratagelse af lomme penge. Endvidere får personalet adgang til at anvende fysisk magt, når det er nødvendigt for at bringe en overtrædelse af husordenen til ophør.

Styrkelsen af sikkerheden på delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner
Lederen af en sikret døgninstitution eller særligt sikrede afdeling får pligt til at fastsætte regler i husordenen, der begrænser de anbragte børn og unges adgang til telefonsamtaler og anden elektronisk kommunikation til kun at kunne finde sted på nærmere afgrænsede områder på institutionen og i bestemte tidsrum. Som led heri kan det fastsættes, at de anbragte børn og unge skal aflevere egne mobiltelefoner og andet elektronisk kommunikationsudstyr til personalet, som kan opbevare det under anbringelsen. Lederen eller dennes stedfortræder kan beslutte, at de fastsatte regler kan fraviges for anbragte børn eller unge, når særlige forhold taler herfor.

Personalet på sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger får adgang til at foretage kropsvsitation i form af undersøgelse af kroppens overflader, samt gennemsøgning af tøjet. Personalet kan til brug for undersøgelsen af tøjet kræve, at barnet eller den unge tager sit tøj af.

På delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner, herunder delvis lukkede og særligt sikrede afdelinger bliver det obligatorisk at tv-overvåge indendørs fællesarealer døgnet rundt. Samtidig indføres pligt til at anvende døralarmer til indgangen til værelserne, når det er nødvendigt for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages. Børne- og socialministeren får bemyndigelse til, efter forhandling med justitsministeren, at fastsætte nærmere regler for anvendelse af døralarmerne.

Der indføres en pligt for lederen eller dennes stedfortræder på delvis lukkede og sikrede døgninstitutioner, herunder delvis lukkede og særligt sikrede afdelinger, til at anmelde personfarlig kriminalitet, der har fundet sted på institutionen.

Endelig indeholder loven en række konsekvensændringer som følge af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Blandt andet afgrænses kommunernes kompetence i sager om børn og unge, der er omfattet af Ungdomskriminalitetsnævnets kompetence, så sagerne ikke behandles parallelt i to systemer. Samtidig sikres, at kommunerne fortsat har mulighed for at iværksætte supplerende støtte til børn, unge og deres forældre, navnlig i forhold til afgørelser, som på grund af deres mindre indgribende karakter ikke kræver forelæggelse for Ungdomskriminalitetsnævnet.

Med venlig hilsen
Mai Mercado